

huse; hvis de bliver opført efter Konstruktionen, altsaa omhyggeligt, er jeg endogsaa tilbøjelig til at tro, at de vil blive lunere end Stenhuse. Jeg vil ogsaa fremhæve, at en god Side ved dette Byggeri er, at man ved det kan faa Folk i Arbejde ved Opførelse af Huse, som ellers maaske ikke vilde kunne komme i Betragtning. I det hele taget har Parcelbyggeriet den Fordel, at man i nogen Grad kan anvende en anden Arbejdskraft end den, man kan anvende paa den høje Bebyggelse, og derved i større Udstrækning end ellers faa Bygningsarbejdere og Bygningshaandværkere i Arbejde. Men ellers er Forholdet er jo dette, at Parcelbyggeriet hidtil ikke har kunnet staa Maal med det høje Byggeri i Retning af i kort Tid at skaffe mange Boliger til Veje; det er ved de store Bygningskomplekser, at man har faaet Lejligheder tilvejebragt i nogen virkelig stor Udstrækning. Man maa ogsaa huske, at det vil koste store Beløb at tilvejebringe de fornødne Veje og Gader ude i Byens Periferi, naar man skal bygge Parcelhuse i Massevis, der skal Kloakeringsarbejder og mange andre Arbejder til derude, som vil koste Millioner, og som tager Tid, og som det volder store Vanskeligheder at faa finansieret.

Jeg vil altsaa med disse Bemærkninger i nogen Maade have afsvalet det ærede Medlem Hr. Slebsager, der jo har stor Interesse for denne Sag. Det har jeg ogsaa selv, men jeg mener alligevel, at hans meget stærke Udtalelser trænger til et Supplement, og det er det, jeg har villet give straks ved denne Lejlighed. Jeg tror, man skal se nøgternt paa det, ikke afvise Krav om Laan i disse Træhuse, men paa den anden Side heller ikke glemme, at Staten staaer med sin store Risiko. Jeg vil i denne Forbindelse minde om, at det er mange Penge, det drejer sig om. Nu har vi af Statsboligfonden allerede anvendt 72 Mill. Kr. til Boligbyggeri, og nye Krav vil stadig melde sig. Jeg har følt det som min Pligt til det yderste at værges Staten imod alt for store Tab. Kommer der en Nedgang i Byggeomkostningerne, undgaar vi ikke Tabet, men jeg haaber dog, at det skulde kunne holdes indenfor saadanne Grænser, at Stat og Kommune i Fællesskab vil kunne bære det, uden at der sker alt for stor Ravage.

Under alle Omstændigheder maa vi sørge for, at Byggekrakket, hvis det endelig skulde komme, ikke faar Karakteren af et Sammenbrud, saaledes at Ejendommene bliver stillet til Tvangsauktion; thi saa

vilde hele Forholdet udvikle sig paa en højst sørgelig Maade. Men vi har jo ogsaa § 5 i den gældende Lov om Laan gennem Statsboligfonden, og jeg har altid ment, at den Paragraf maa komme i Betragtning i det Tilfælde, Lejeniveauet ikke længere kan opretholdes efter de Omkostninger, der har været forbundet med at skaffe den Bebyggelse til Veje, som vi har frembragt i de senere Aar.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Slebsager har Ordet for en kort Bemærkning.

Slebsager: Hvis Byggekrakkene skulde komme, saa kan man være ganske overbevist om, at det, Staten saa vilde lide sine Tab ved, bliver de store Kasernebygninger og ikke Parcelbyggeriet. Naar en Parcelejer har opført et Hus, hvor Grund og det hele staaer ham i et Par og tyve Tusind Kroner, og hvori han har en Egenkapital paa 5 000—6 000 Kr., kan man være overbevist om, at den Mand gør sit yderste for ikke at slippe sin Ejendom. Det er de Folk, som af alle deres Evner holder fast ved deres Ejendom, og meget faa af dem vil komme til at slippe dem; og hvis de gør det, vil der være adskillige Købere i Stedet for den, der forlader Bygningen. Men ved Kaserneerne kan man komme til at lide de store Tab. Saa sagde Ministeren, at Staten stod alene med sin Prioritet. Ja, den staaer med den sidste Prioritet, men Prioriteten gaar ganske vist ikke længere end til 75 pCt. af Husets Anskaffelsesværdi, medens derimod ved alle Stenhusene Staten enten alene eller sammen med Kommunen staaer med ca. 40 pCt. i sidste Prioritet paa indtil 85 eller 90 pCt. af Husets Anskaffelsesværdi, saa det er vist fuldstændig klart for alle, hvor Staten vil have Mulighed for at faa sin Svie, om det er ved Stenhusene eller de Huse, her er Tale om.

Med Hensyn til Holdbarheden af disse Huse er det en kendt Sag, at i Sverige og Norge kan Træhusene staa i baade 50 og 100 Aar. Jeg boede sidste Sommer i Smaaland i et Træhus, som havde staaet i 60 Aar, og det kan udmærket staa i 60 Aar til, det er der ingen som helst Tvivl om, saa Træhusenes Varighed behøver man slet ikke at være ængstelig for.

For øvrigt ligger Forholdene saaledes, at Kredit- og Hypotekforeninger giver Laan med almindelig Amortisationstid, medens Statsboligfondens Laan i Stenhuse, hvis jeg ikke husker fejl, skal amortiseres